

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Saxhyttan 5:5 m.fl. "Grangärde kyrkby" i Ludvika kommun

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat, det är snarare en bedömning som görs för varje enskilt fall. Undersökningen är den process som ska komma fram till om genomförandet av ett förslag till en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Undersökningen ska sedan leda till ett särskilt beslut som är juridiskt bindande och tas av planeringschefen. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det enligt bestämmelserna i Plan- och bygglagen och Miljöbalken att en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Miljöchecklistan nedan utgör en grund i undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Checklistan är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som detaljplanens genomförande bedöms medföra på miljön. Med miljöeffekter (enligt MB 6 kap 2§) menas exempelvis effekter på mark, vatten, bebyggelse, människors hälsa, biologisk mångfald och klimat. Bedömningen ska också visa om lokaliseringen är lämplig med hänsyn till faktorer i omgivningen. Observera att bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs detaljplanen.

Information har bland annat hämtats från [Skyddad natur](#), [Länsstyrelsens planeringsunderlag](#), [VISS vattenkarta](#), [artportalen](#) samt interna underlag.

Datum för beslut	2021-03-25
Sökande	Ander Skoglund och Gränge-Säfsnäs församling
Områdesbeskrivning	<p>Planområdet omfattar fastigheterna:</p> <ul style="list-style-type: none">• Saxhyttan 5:5• Saxhyttan 4:177• Saxhyttan 4:193• Saxhyttan: 157:1• Saxhyttan: 149:1 <p>Planområdet är beläget längsmed gamla vägen i centrala Grangärde som ligger cirka 2 mil från Ludvika tätort.</p>
Planens syfte	Syftet med planen är att skapa möjligheter för framtida verksamheter och bostäder inom planområdet, som kan bidra till skapandet av ett levande samhälle.
Planens tänkbara konsekvenser	<p>Den sammanvägda bedömningen är att planen har en påverkan som både är positiv och negativ. Det finns en tänkbar konsekvens att de kulturhistoriska värdena i planområdet förhöjs med hjälp av rätt form av planbestämmelser. Utifrån den sociala aspekten förväntas det främst ske en positiv utveckling, en bebyggelseutveckling medför ett högre invånarantal vilket bidrar till en ökad rörelse och därmed även en ökad upplevd trygghet. Ökat antal invånare leder även till ett ökat behov av service vilket stärker upp den befintliga servicen i bygden och bidrar till ett levande samhälle.</p> <p>Några negativa tänkbara konsekvenser är att de kulturhistoriska värdena kan komma att förvanskas, detta försöks motarbetas med hjälp av tydliga och relevanta utformningsbestämmelser samt bevarandebestämmelser i detaljplanen. Planområdet ligger även under en översvämningsriskzon, för att förbereda inför det här behövs olika former av översvämningskydd tänkas igenom. Dessutom behöver framtida bostadsutveckling planeras på andra våningen och låta bottenvåningarna innehålla verksamheter som "kan" översvämmas. En annan negativ konsekvens med översvämningsrisken är att den kan bidra till att kulturhistoriska byggnader förstörs.</p>
Slutsats och ställningstagande	Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att planen inte medför en sådan betydande miljöpåverkan som avses i MB 6 kap 3 §. Ställningstagandet är baserat på en analys som redovisas i miljöchecklistan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning enligt 4 kap 34§ PBL behöver därför inte upprättas för Detaljplan för Saxhyttan 5:5 m.fl. "Grangärde kyrkby".

Särskilda bestämmelser		
Undantag från miljöbedömning: En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Ja/Nej	Kommentar
Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?	Nej	
Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?	Nej	
Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Ja/Nej	Kommentar
Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?	Nej	
Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?	Nej	
Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt MB 7 kap. 28 a §.	Ja/Nej	Kommentar
Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd?	Nej	
Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd?	Nej	

Naturvärden		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturresevat	-	Berörs inte.
Naturvårdsområde	-	Berörs inte.
Djur- och växtskyddsområde	-	Berörs inte.
Biotopskydd		Planområdet har ett flertal alléer som alla är skydda av allmänt biotopskydd.
Skogliga värden	-	Berörs inte.
Ängs- och betesmarker	-	Berörs inte.
Naturminne	-	Berörs inte.
Natura 2000-område	-	Berörs inte.
Område med internationell status	-	Berörs inte.
Område med särskilda restriktioner (naturvårdsavtal, förbud mot markavvattning)	-	Berörs inte.
Myrskyddsplan	-	Berörs inte.
Vattenskyddsområde	-	Berörs inte.
Värdefulla vatten	-	Berörs inte.
Strandskydd		Planområdet har i dagsläget ett upphävt strandskydd. Vid upprättande av ny detaljplan träder strandskyddet i kraft igen. Det innebär att detaljplanen kräver strandskyddsdispens. Strandskyddet kommer därför att påverkas av

		planen, allmänhetens tillgång till strandskyddsområde kommer säkerställas.
Övriga naturvärden		<p>I planområdet har Tallbit setts, endast i födosökande sammanhang. Tallbit är en sårbar art. Detaljplanen bedöms inte påverka arten.</p> <p>I närheten av planområdet har även ett flertal nära hotade och stark hotade fåglar påträffats det berör: Tornseglare (EN), Kråka (NT), Grönfink (EN) och Gulsparv (NT).</p>
Bedömning av påverkan		
<p>Utifrån ovannämnda beskrivningar omfattas planområdet inte av utpekade naturvärdesområden. En rödlistade eller fridlysta art har påträffats i området enligt sökning i artportalen. I närheten av området har fyra rödlistade arter påträffats. Detaljplanen bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan av dessa arter då träd ska bevaras och att landskapets öppenhet ska bevaras i den mån som går.</p>		

Kulturvärden		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Kulturresevat	-	Berörs inte.
Kulturminne	-	Berörs inte.
Arkitektoniska värdefulla kulturmiljöer och byggnader		<p>Grangärde kyrkby är en kulturbygd och bebyggelsen inom planområdet har värdefulla arkitektoniska uttryck. I planområdet finns bland annat Sockenstugan, frågan om byggnadsminnesförklaring har rört den. Grangärde hotell, Finnstugan och Olaussonska ladugården som alla är byggnader äldre än 1900-talet och har arkitektoniska värden.</p> <p>Det är därför viktigt att anpassa nya användningar på så vis att de inte förvanskar byggnadernas utseende och karaktär.</p> <p>En byggnadsantikvariskutredning ska göras för i alla fall Sockenstugan, möjligen även de resterande byggnaderna. För att skapa passande skyddsbestämmelser.</p>

Fornlämning	-	Berörs inte.
Byggnadsminne		Planområdet angränsar till ett byggnadsminne, Prästgården, denna är omringad av planområdets gränser. Utformningskrav på ny bebyggelse är därför av vikt för att inte störa byggnadsminnets värde.
Landskapsbild		En viktig del av Grangärde kyrkby är att bevara det öppna landskapet runt om, som även är en del av riksintresse för naturvård. Ny bebyggelse kan komma att påverka därför är det av vikt att anpassa byggnaders utformning för att inte störa och bevara öppningar ut i landskapet mellan husen.
Övriga kulturvärden		Grangärde kyrkby är ett övrigt intresse för kulturmiljövården, en byggnadsutveckling kan komma att påverka kulturvärden. Utformning av ny bebyggelse samt bevarelse bestämmelser av befintlig bebyggelse är av stor vikt för att inte förvanska det övriga intresset för kulturmiljövård.

Bedömning av påverkan

Kommunens bedömning är att planen inte medför en betydande påverkan på kulturvärdena.

Sociala värden

Kategori	Ingen påverkan - grön Viss påverkan - gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Bostadsnära natur		Bostadsnära natur finns i området. Trots att Saxhyttan 4:193 föreslås att exploateras och en del mark blir istället hårdgjord yta. Förväntas det inte ske en större påverkan på den bostadsnära naturen. Grönytan nere vid Finnstugan kommer att bevaras.

Plats för rekreation och utevistelse		Mark tas i anspråk i och med ny bebyggelse vilket innebär att grönyta som har kunnat användas till lek och rekreation blir upptagen.
Besöksmål		Planområdet är en del av Ekomuseum Bergslagen. En tidig dialog med museet är att föredra för att kunna anpassa utvecklingen av Grangärde på så vis att det kan förhöja besöksmålets karaktär.
Mötesplats		Mötesplatser inom Grangärde kyrkby kan komma att stärkas upp i och med att befolkningen ökar i samband med bostadsutbyggnad.
Tillgänglighet		Tillgängligheten i planområdet är i dagsläget relativt god, det finns tillgång till rullstolsramper till Sockenstugan.
Trygghet		Planområdet saknar gång- och cykelvägar vilket påverkar tryggheten. Grangärde hotell busshållplats är i dagsläget placerad i en innerkurva vilket är otryggt både för människor som väntar på bussen och trafikanter. Detaljplanen kommer att föreslå en förflyttning av busshållplatsen för att öka tryggheten för resenärer.
Övriga sociala värden	-	Berörs inte.
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas inte antas medföra betydande påverkan på sociala värden.		

Hushållning med resurser och materiella värden

Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan – röd	Kommentar
Naturresurser med högre förnyelseförmåga (t.ex. skog, fiske, ytvattentillgångar)		Berörs inte.
Naturresurser med ingen/låg		Berörs inte.

förnyelseförmåga (t.ex. åkermark, mineraler och grundvattentillgångar)		
Övriga materiella värden		Berörs inte.
Bedömning av påverkan		
Planen förväntas inte antas medföra betydande påverkan på hushållning med resurser och materiella värden.		

Risker för människors hälsa eller för miljön		
Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan - röd	Kommentar
Naturhändelser (t.ex. översvämning, ras och skred, torka)		Planområdet ligger inom översvämningsrisk område. Den södra delen av planområdet ligger under ras – och skred risk.
Olyckor (t.ex. farligt gods, brand, trafikolycka)		Farligt gods ska inte transporteras längsmed gamla vägen. Risken för trafikolycka finns alltid, Gamla vägen genom planområdet är relativt smal och har på vissa ställen dålig sikt. Däremot har den även en låg hastighet. I och med att planområdet ligger intill Bysjön finns det även en risk för drunkningsolyckor.
Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibration, ljus, luftföroreningar, markföroreningar, radon)		Finns ett potentiellt förorenat område inom planområdet, Olaussonska ladugården. Det ställer krav på en dagvattenutredning.
Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft		Ludvika kommun uppnår MKN för utomhusluft.
Miljö kvalitetsnormer för buller		Planområdet berörs inte av miljö kvalitetsnorm för buller detta på grund av xxx. Däremot kan buller som ett störningsmoment påverka planområdet. I och med att ny bebyggelse planeras finns det en risk för ökad trafik vilket kan bidra till ett ökat trafikbuller.

Miljö kvalitetsnormer för kvantitativ status för grundvatten		Ludvika kommun uppnår inte MKN för vatten. Ny detaljplan kommer inte bidra med en försämring.
Miljö kvalitetsnormer för kemisk status för grundvatten		Ludvika kommun uppnår inte MKN för vatten. Ny detaljplan kommer inte bidra med en försämring.
Miljö kvalitetsnormer för ekologisk status för ytvatten		<p>VISS sammanvägda bedömning är att Bysjön uppnår god ekologisk status med tidsfrist till 2027. VISS motivering är:</p> <p>Vattenförekomsten uppnår inte god status för fisk på grund av påverkan från dammar. Barriärerna fragmenterar vattendraget och hindrar fiskars och bottenlevande djurs förflyttningar upp- och ned i vattensystemet, samt hämmar flödet av näringsämnen, sediment och organiskt material. Det påverkar den ekologiska funktionen i vattenförekomsten i så hög grad att den ekologiska statusen bedöms vara sämre än god. Åtgärder ska genomföras för att minska påverkan så att god status kan nås. Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet. Tidsfrist till 2027 gäller för konnektivitet med skälet att det inte är tekniskt möjligt att nå god status tidigare.</p>
Miljö kvalitetsnormer för kemisk status för ytvatten		Ludvika kommun uppnår inte MKN för vatten. Ny detaljplan kommer inte bidra med en försämring.
Övriga störningar	-	Berörs inte.
Bedömning av påverkan		
<p>Planen förväntas kunna följa den rådande miljö kvalitetsnormen för luft, eftersom Ludvika kommun inte når miljö kvalitetsnormen för vatten kommer planen inte kunna följa det. Däremot förväntas inte planen påverka miljö kvalitetsnormen för vatten på ett avsevärt sett. Planen antas inte medföra betydande risker för människors hälsa eller för miljön.</p>		

Riksintresse

Kategori	Ingen påverkan – grön Viss påverkan – gul Betydande påverkan – röd	Kommentar
Naturvård		Planområdet berörs av riksintresse för naturvården gällande odlingslandskapet kring Bysjön.
Friluftsliv	-	Berörs inte.
Kulturmiljövård		Planområdet ligger under Övriga intressen för kulturvården, och är ett lokalt intresse. Däremot är det inget Riksintresse.
Kommunikation	-	Berörs inte.
Energi	-	Berörs inte.
Värdefulla ämnen och material	-	Berörs inte.

Bedömning av påverkan

Planen antas inte medföra betydande påverkan på riksintressen.

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser	Ja/Nej
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	Nej
Gäller kvar på att genomföra en strategisk miljöbedömning?	Nej
Betydande miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Nej

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på hushållning med resurser och materiella värden?	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för riksintressen?	Nej
Bedömning: Planen antas inte medföra betydande påverkan på ovannämnda områden.	
Viss miljöpåverkan	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Nej
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja
Kan planen antas medföra påverkan på riksintressen?	Ja
Bedömning: Planen antas medföra viss påverkan inom 5 av ovannämnda områden. Påverkan kan vara både positiv och negativ.	
Motiverat ställningstagande	
Kommunens samlade bedömning är att en miljökonsekvensbedömning inte krävs i detta fall då undersökningen av betydande miljöpåverkan inte påvisar att planen medför någon betydande påverkan på miljön.	

Checklistan ifylld av:

Sophie Loch
Planhandläggare

Anne-Karin Grönvold Andersson
Verksamhetschef